

Dosarul nr. 2ra-1439/22

2-19097441-01-2ra-07102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – E. Badan-Melnic

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru

Î N C H E I E R E

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela, prin intermediul avocatului Crivenco Roman,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela către CA "Air Moldova" SRL cu privire la încasarea compensației, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2022, prin care a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 februarie 2021 și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 17 mai 2019, Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela au depus cerere de chemare în judecată împotriva CA "Air Moldova" SRL privind încasarea sumei de 400 Euro, în beneficiul fiecărui reclamant, cu titlu de compensație pentru refuzul de îmbarcare, a sumei de 1 372 lei, în beneficiul fiecărui reclamant, cu titlu de prejudiciu material cauzat ca urmare a refuzului la îmbarcare, a sumei de 64 Euro, în beneficiul fiecărui reclamant, cu titlu de prejudiciu material ca urmare a refuzului la îmbarcare, și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 30 ianuarie 2019, Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei și Țugui Mihaela au procurat de la CA "Air Moldova" SRL, prin intermediul sistemului Air Moldova E-tiket, câte un bilet pentru data de 03 februarie 2019, cursa 9U 831 Chișinău – Dublin (codul rezervării P4B8Q), ora de plecare 20:30 și ora de aterizare 22:20, iar Leancă Elena a procurat biletul avia pentru aceeași cursă, la 04 ianuarie 2019.

Cu toate acestea, prezentându-se la 03 februarie 2019, la Aeroportul Internațional Chișinău de unde urmau să efectueze zborul programat, au fost informați de către reprezentanții companiei aeriene despre refuzul îmbarcării lor pe motivul că cetățenii Români nu pot intra în Irlanda, în baza cărții de identitate, ci doar în baza pașaportului.

În acest sens, reclamantii au remarcat că biletele de zbor au fost procurate în baza cărții de identitate Românești, iar anterior au călătorit în aceleași condiții, însă reprezentanții companiei aeriene nu le-au oferit explicații concrete în legătură cu situația creată.

Pentru a putea pleca la destinație, la 04 februarie 2019, Jechiu Vasili, Balașa Alexei, Balașa Maria și Țugui Mihaela au fost nevoiți să achite suplimentar, pentru alte bilete, câte 1 372 lei, iar Leancă Elena a achitat suplimentar 64 Euro pentru un alt bilet pentru zborul Chișinău-Dublin, cursa 9U 831 din 05 februarie 2019.

Mai mult ca atât, careva interdicții sau impedimente nu au existat la data respectivă, iar informația de pe pagina de Facebook "Alertă de călătorie în Irlanda", conform căreia autoritățile irlandeze au atenționat și au sancționat pârâta pentru transportarea spre Dublin a pasagerilor Români legitimați doar cu carte de identitate emisă de România, a fost plasată de către pârâta doar pe 04 februarie 2019.

Totodată, reclamanții consideră că această situație a fost creată în mod artificial de către reprezentanții pârâtei, refuzul îmbarcării fiind determinat de faptul că pentru cursa respectivă au fost vândute mai multe bilete decât capacitatea pe care o avea aeronava respectivă, deoarece, în aceeași zi, compania aeriană a menționat că situația a fost remediată, iar conform informației de pe site-ul ambasadei României în Irlanda intrarea în Irlanda este posibilă în baza cărții de identitate românești.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 08 aprilie 2019, reclamanții au depus la CA "Air Moldova" SRL cerere prealabilă prin care au solicitat plata despăgubirilor corespunzătoare prevăzute de lege pentru refuzul la îmbarcare, însă, pârâta nu a oferit nici un răspuns la solicitările formulate.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 12 februarie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela către CA "Air Moldova" SRL cu privire la încasarea compensației, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost admisă integral.

S-a încasat de la CA "Air Moldova" SRL în beneficiul lui Jechiu Vasili suma de 400 Euro cu titlu de compensație pentru refuzul de îmbarcare la cursa aeriană 9U 831 Chișinău-Dublin din 03 februarie 2019, ora 20:30 și 1 372 lei pentru repararea prejudiciului material.

S-a încasat de la CA "Air Moldova" SRL în beneficiul Mariei Balașa suma de 400 Euro cu titlu de compensație pentru refuzul de îmbarcare la cursa aeriană 9U 831 Chișinău-Dublin din 03 februarie 2019, ora 20:30 și 1 372 lei pentru repararea prejudiciului material.

S-a încasat de la CA "Air Moldova" SRL în beneficiul lui Balașa Alexei suma de 400 Euro cu titlu de compensație pentru refuzul de îmbarcare la cursa aeriană 9U 831 Chișinău-Dublin din 03 februarie 2019, ora 20:30 și 1 372 lei pentru repararea prejudiciului material.

S-a încasat de la CA "Air Moldova" SRL în beneficiul Elenei Leancă suma de 400 Euro cu titlu de compensație pentru refuzul de îmbarcare la cursa aeriană 9U 831 Chișinău-Dublin din 03 februarie 2019, ora 20:30 și 64 Euro pentru repararea prejudiciului material.

S-a încasat de la CA "Air Moldova" SRL în beneficiul Mihaelei Țugui suma de 400 Euro cu titlu de compensație pentru refuzul de îmbarcare la cursa aeriană 9U 831 Chișinău-Dublin din 03 februarie 2019, ora 20:30.

S-a încasat din contul CA "Air Moldova" SRL în beneficiul reclamanților Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela, solidar, suma de 2 500 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică și suma de 464 lei pentru alte cheltuieli de judecare.

S-a încasat din contul CA "Air Moldova" SRL în beneficiul statului suma de 1

436, 98 lei cu titlu de taxă de stat.

La 12 martie 2021, CA "Air Moldova" SRL a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 12 februarie 2021, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2022, s-a admis apelul declarat de CA "Air Moldova" SRL.

S-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 12 februarie 2021 și s-a emis o nouă hotărâre prin care, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela către CA "Air Moldova" SRL cu privire la încasarea compensației, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela, în mod solidar, în beneficiul CA "Air Moldova" SRL cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 1 077, 73 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că într-adevăr, conform Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012, operatorul aerian are obligația de a achita compensații pasagerilor pentru refuzul îmbarcării.

Totodată, în Regulamentul respectiv sunt impuse anumite excepții, determinate în mod expres de legiuitor, și anume: starea sănătății, cerințele de siguranță sau securitate sau documente de călătorie necorespunzătoare.

Astfel, remarcând că refuzul CA "Air Moldova" SRL de a îmbarca pasagerii Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Țugui Mihaela și Leancă Elena, s-a datorat faptului că aceștia nu dețineau acte de identitate valabile și acceptate de autoritățile irlandeze, la perioada respectivă, Curtea de Apel Chișinău a considerat neîntemeiate pretențiile pasagerilor cu privire la încasarea compensației pentru refuzul de îmbarcare.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a menționat că refuzul de îmbarcare a fost impus de emiterea de către autoritățile irlandeze a actului nr. 13483 în conținutul căruia s-a indicat că, compania aeriană nu s-a asigurat ca la 01 februarie 2019, pasagerul care încerca să aterizeze în stat, la aeroportul Dublin, să aibă asupra sa un pașaport valabil sau un alt document echivalent care ar stabili identitatea sa.

De asemenea, în opinia Curții de Apel Chișinău, temeinicia refuzului companiei aeriene de îmbarcare a intimaților-reclamanți, a fost confirmată și prin răspunsul Ministerului Afacerilor Externe din România, Direcția relații consulare nr. G5-1/P/271/15.02.2019, conform căruia, autoritățile aeroportuare au confirmat că Departamentul Imigrări le-a impus companiilor aeriene Air Moldova și Fly One ca pasagerii Români, provenind din spațiul extracomunitar, să aibă asupra lor pașaport valabil emis de autoritățile Române, dar ulterior s-a revenit asupra deciziei.

La 19 septembrie 2022, a fost înregistrat recursul declarat de Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela, prin intermediul avocatului Crivenco Roman, în care s-a solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2022 și menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 12 februarie 2021.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele de fapt și normele de drept indicate în cererea de chemare în judecată s-a invocat că constatarea instanței de apel a fost făcută în baza răspunsul Ministerului Afacerilor Externe din România, or, acesta nu este suficient, concludent și pertinent pentru justificarea refuzului de îmbarcare, iar

aprecierea acestui înscris în sensul justificării acțiunilor CA "Air Moldova" SRL constituie o chestiune arbitrară.

Suplimentar, recurenții au menționat că răspunsul în cauză a fost oferit ca urmare a cererii depuse de CA "Air Moldova" SRL în care se face referire la un caz din 02 februarie 2022 și nu a fost vorba de o prescripție generală în asemenea cazuri care ar putea fi luată în calcul.

În altă ordine de idei, recurenții au apreciat ca fiind irelevant actul nr. 13483 din 02 februarie 2022, deoarece din conținutul acestuia nu rezultă un refuz al autorităților din Irlanda de a permite intrarea în țară a pasagerilor care dețin cărți de identitate eliberate de autoritățile Române dar nu pașapoarte.

Astfel, recurenții au remarcat că prima instanță a emis o hotărâre motivată cu argumente logice și cu referire la probe concrete - aprecierea căroră a fost efectuată în corespundere cu prevederile legislației procesual civile care se impun, pe când Curtea de Apel Chișinău a făcut o interpretare abstractă și vădit părtinitoare intimitei.

La 11 noiembrie 2022 a fost înregistrată referința depusă de CA "Air Moldova" SRL, prin care s-a solicitat de a considera cererea de recurs ca fiind una inadmisibilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2022, a fost expediată părților în proces, inclusiv avocatului Crivenco Roman, la 19 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice.

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului consideră că recursul declarat de Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela, prin intermediul avocatului Crivenco Roman, la 19 septembrie 2022, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela, prin intermediul avocatului Crivenco Roman, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de

procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurenților este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță însă, criticile invocate de recurenți, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

În altă ordine de idei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela, prin intermediul avocatului Crivenco Roman.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta declararea recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Jechiu Vasili, Balașa Maria, Balașa Alexei, Leancă Elena și Țugui Mihaela, prin intermediul avocatului Crivenco Roman.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh